

1.8.2010

**Programové ciele PEFC pri trvalo udržateľnom
obhospodarovaní lesov v SR**

Združenie certifikácie lesov Slovenska

T. G. Masaryka 24
960 01 Zvolen

Tel: (0)45 5206 444, Fax: (0)45 5749 919
E-mail: info@pefc.sk, Web: www.pefc.sk

OBSAH

1. Cieľ	3
2. Rozsah	3
Kritérium 1: Zachovanie a primeraný rozvoj lesných zdroja a ich príspevku do globálneho kolobehu uhlíka	3
Kritérium 2: Zachovanie zdravia a vitality lesných ekosystémov.....	3
Kritérium 3: Zachovanie a podpora produkčnej funkcie lesov	4
Kritérium 4: Zachovanie, ochrana a primeraný rozvoj biologickej diverzity lesných ekosystémov	4
Kritérium 5: Zachovanie a primeraný rozvoj ochranných funkcií lesov (najmä pôdoochranej a vodoochrannej)	4
Kritérium 6: Zachovanie ostatných sociálno-ekonomických funkcií a podmienok...	5

1. CIEĽ

Cieľom tohto dokumentu je definovať programové ciele PEFC, ktoré vymedzujú odporúčenia a usmernenia pre tvorbu zásad praktického výkonu obhospodarovania lesov účastníkmi certifikačného procesu.

2. ROZSAH

Programové ciele PEFC predstavujú základne rámce Združenia certifikácie lesov Slovenska pri trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov. Východiskovým spoločným princípom koncepcie trvalo udržateľnosti je integrácia ekonomických, environmentálnych a sociálnych cieľov. V tomto zmysle sú programové ciele zamerané na udržanie a zlepšovanie stavu lesov, spôsobov ich obhospodarovania a využívania. Odrážajú dlhodobé skúsenosti, výsledky vedy a výskumu, ekologické, ekonomické a sociálne podmienky lesníctva na Slovensku. Sú dôležitou komunikačnou bázou pre zvyšovanie povedomia vlastníkov a obhospodarovateľov lesov a verejnosti o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov.

KRITÉRIUM 1: ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ LESNÝCH ZDROJA A ICH PRÍSPEVKU DO GLOBÁLNEHO KOLOBEHU UHLÍKA

- Obhospodarovanie lesov podľa lesných hospodárskych plánov
- Udržanie existujúcej výmery lesov
- Zvyšovanie zásob porastov uplatňovaním stanovišťa najvhodnejších, prírode blízkych hospodárskych spôsobov
- Priblíženie drevinovej skladby zabezpečených lesných porastov prirodzenej drevinovej skladbe
- Účelne pristupovať k zalesňovaniu spustnutých poľnohospodárskych pozemkov a iných lesných plôch

KRITÉRIUM 2: ZACHOVANIE ZDRAVIA A VITALITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV

- Vykonávanie pravidelného monitoringu zdravotného stavu lesa
- Využívanie metód integrovanej ochrany lesov na elimináciu dôsledkov jednotlivito alebo spoločne pôsobiacich škodlivých činiteľov a na udržanie alebo obnovu funkcií poškodzovaných lesných ekosystémov
- Uprednostňovanie ekologicky akceptovateľných metód potlačania biotických škodcov (biologické, biotechnické a iné) pred používaním pesticídov
- Znižovanie ekologických a ekonomických škôd včasným odstraňovaním kalamít
- Znižovanie možných rizík vzniku požiarov
- Realizovanie dôkladnej technologickej prípravy porastov zameranej na minimalizáciu škôd na okolitých porastoch a stromoch ako aj škôd spôsobených na pôdnom prostredí

KRITÉRIUM 3: ZACHOVANIE A PODPORA PRODUKČNEJ FUNKCIE LESOV

- Rovnomerné a včasné odčerpávanie zásob porastov (objem ťažby) do výšky objektívne stanoveného ťažbového ukazovateľa
- Dosahovanie ekonomických hodnôt (výkonov) zodpovedajúcich kvalite vyprodukovaného dreva
- Realizovanie vhodne načasovaných a stavu porastov zodpovedajúcich hospodárskych zásahov v prospech zvyšovania ich produkčnej schopnosti
- Udržanie a zlepšovanie stavu dopravnej infraštruktúry
- Regulovanie zberu nedrevných produktov lesa v prospech ich racionálneho a dlhodobého využívania verejnosťou.

KRITÉRIUM 4: ZACHOVANIE, OCHRANA A PRIMERANÝ ROZVOJ BIOLOGICKEJ DIVERZITY LESNÝCH EKOSYSTÉMOV

- Uprednostňovať provenienčne vhodnú prirodzenú obnovu lesa, pre zalesňovanie používať reprodukčný materiál pôvodných miestnych drevín s vysokou genetickou hodnotou
- Pestovateľské opatrenia orientovať na vytváranie horizontálnej, vertikálnej a druhovej rôznorodosti porastov
- Zachovávať pôvodné lesné porasty alebo ich časti s fungujúcimi autoregulačnými procesmi
- Obhospodarovanie lesov s vysokou fenologickou (génové základne) alebo prírodnou hodnotou (chránené lesy) vykonávať osobitným spôsobom zameraným na zlepšenie alebo udržanie ich stavu
- Tlmenie umelého rozširovania introdukovaných drevín mimo ich súčasný areál
- Podporovať existujúcu biologickú diverzitu ponechaním stojaceho alebo ležiaceho mŕtveho dreva a bŕtlavých stromov v takom množstve a rozmiestnení, aby nemali nepriaznivý vplyv na zdravotný stav a stabilitu lesa
- Revitalizovať a chrániť vzácne biotopy s výskytom vzácných druhov rastlín a živočíchov, prameniská, mokrade, skalné formácie, rokliny, migračné cesty

KRITÉRIUM 5: ZACHOVANIE A PRIMERANÝ ROZVOJ OCHRANNÝCH FUNKCIÍ LESOV (NAJMÄ PÔDOOCHRANNEJ A VODOOCHRANNEJ)

- Udržiavať trvalé pokrytie plôch a priaznivý stav lesov plniacich pôdoochranné a vodoochranné funkcie
- Dodržiavať osobitný režim obhospodarovania vodohospodársky dôležitých lesov
- Udržiavať prietochnosť bystrinných tokov a funkčnosť brehových porastov
- Preferovať hospodárske spôsoby a prevádzkové opatrenia zmierňujúce povrchový odtok, najmä dažďovej vody z lesných porastov

- Udržiavať v prevádzky schopnom stave telesá, pozdĺžne a priečne odvodňovacie zariadenia lesných ciest a zväžnic a objekty lesnícko technických meliorácií
- Chrániť porasty pred zhutňovaním pôdy, vykonávať poťažbovú asanáciu koľají a rýh spôsobených pohybom strojov a nákladu

KRITÉRIUM 6: ZACHOVANIE OSTATNÝCH SOCIÁLNO-EKONOMICKÝCH FUNKCIÍ A PODMIENOK

- Rešpektovať vlastnícke práva a práva súvisiace s obhospodarovaním lesných pozemkov.
- Vytvárať štandardné pracovné podmienky a starať sa o odborný rast zamestnancov a kontraktantov
- Systematicky riadiť proces bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone lesníckych činností
- Sprístupniť verejnosti vhodné lesné porasty pre účely rekreácie, oddychu, zotavenia, športového a kultúrneho vyžitia
- Podporovanie ochrany a osobitného spôsobu obhospodarovania častí lesov s významnou historickou, kultúrnou a duchovnou hodnotou
- Poskytovať verejnosti informácie o stave a výsledkoch hospodárenia v lesoch pre zvyšovanie všeobecnej úrovne vedomostí o TUOL